

DE NOORD-DRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS
Per de Stad 12
Franco per post 14

VERUM QUID VETAT?
driemaal in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents regel

HET REGLEMENT VAN ORDE

DE TWEEDE KAMER.

Het is niet mogelijk eene ongelukkigere wijze van werken bij de tweede kamer in te voeren, als die welke nu bestaat. Het reglement van orde, dat voor een paar jaren als proefneming aangenomen, op dit oogenblik bij de kamer in werking is, is zoo weinig geschikt, om de werkzaamheden der kamer te vergemakkelijken, dat het liever beschouwd moet worden als strekkende, om de kamer te bemoeijelijken. Als men hetzelfde expresselijk daartoe had willen indigten, dan zoude men daarin niet beter hebben kunnen slagen.

Er zit vooral daarbij voor de nuttelooste langdradigheid, welke men uit kan denken. Het heeft geen ander doel, dan de eigenliefe van ieder individueel lid te prikkelen, met al de aanmerkingen, zoo wel de onbekoekte en ongerijnde als de gebronde, in het verloop op te nemen. Er ontstaat daaruit een bont mengelmoes van veelkleurige aanmerkingen, waanuit zich niemand, zelfs niet de kamer met de centrale vergadering, eenig ander helder denkbeeld kan vormen, dan dat watstaat niet alleen nutteloos, maar veelvuldig schadelijk is.

Immers uit de onordelijke onzamenhangende opeenstapeling van veelvuldige, verschillende, uiteenlopende opinien kan niets geboren worden. Het is eene fabel, welke duisternis omgeeft, en dikwerf geen dageraad in de verte aankondigt. De regering moest wel een bovematiglijk wezen zijn, om zich uit die duisternis licht te scheppen.

De kamer heeft zelf eindelijk ingezien, dat hare langdurige, wekelange beraadslagingen en conferentien met de regering geen voordeel opleveren, dan tijverlies, en gebrek zowel aan eenheid in de besluiten, waarop de wetten rusten, als gebrek aan goede redaktie.

Er is eene kommissie benoemd, om dat reglement te hervormen. Zij heeft verslag uitgebragt over hare bevinding door den mond van den heer van Golsrein.

Zij heeft getracht aan te toonen, hoe nutteloos het was in een centraal rapport, de eigenliefe der leden te veel toe te

geven. Inzake het is bespottelijk klein gepast, dat in eene wetgereude kamer van ruim vijftig leden, ieder zijne denk wijze niet slechts in het rapport, maar zelfs in de wet wil hebben ingedrukt.

In zoo verre heeft zij de zaak goed aangefast, zij zoude nog verder gegaan zijn, indien de regering niet ten onrechte een hinderpaal had gesteld, waarover de kommissie niet heeft durven heenstappen. Intusschen heeft zij daardoor toch de gelegenheid geopend, om het vraagpunt bij de kamer in beslissing te brengen. En wij hopen, dat deze de zaak beter zal inzien.

Er is evenwel ook nog eene hoofdoorzaak, welke tot langdurige behandeling der wetten aanleiding geeft, maar waarop de kommissie de aandacht der kamer niet heeft gevestigd. Het is namelijk, dat de kamer te veel in de bijzonderheden der redaktie treedt.

Daartoe geeft aanleiding de slechte redaktie der ontwerpen. Maar de kamer behoort daarin de regering uit te noodigen, daarin te voorzien.

De kamer moet alleen de beginselen der wet toetsen, en zien in hoeverre die in dezelve liggen uitgedrukt.

Zich met de bijzonderheden van redaktie inlaten is tijdverlies, en kan alleen strekken om eene wet uit haar verband te rukken.

De redaktie van eene goede wet, wil men een geheel hebben, moet door een persoon geschieden. De algemeene denkbeelden kunnen door meenederen worden aangegeven, maar een slechts is in staat dezelve tot een goed geheel in een te smelten.

Ziedaar waarop de aandacht der kamer moet gevestigd. Het vergaapt nogtans al hare zorgen, want het is betreurenswaardig, dat de redaktie vanzer wetten in het algemeen zoo in het algemeen slecht is. Zij zoude ruime stof tot spot geven, indien het niet liever eene schande ware.

Wij spraken in ons vorig nummer met een woord over de belangrijke brochure, welke te s Gravenhage bij A. P. van Langennuyzen is uitgekomen. Wij kwamen daarop terug, dat dezelve in deze oogenblikken van veel gewigt is.

De kundige schrijver schetst in breedte de gebreken en leemten der grondwet. Men kan dat zien in eenige uitke-

len, welke wij onder het wengelwerk van heden hebben opgenomen.

Het tweede deel is eene geschiedenis onzer grondwet van af het jaar 1814 tot op den dag van heden. Zij is bijzonder belangrijk, omdat zij door de getuigenis van onze beste staatsmannen, en van bijna al de leden der tweede kamer, door de belijdenis van sommige ministers, uit de bekentenis van de oude en nieuwe regering, aantoon, hoe noodzakelijk en onvermijdelijk de hernieuwing der grondwet, zoowel uit een staatkundig als uit een finantieel oogpunt voor Nederland is.

De schrijver betreurt het bij het eindigen van zijn uitmuntend vlugschrift, dat het ministerie van Haas niet geloor te geven aan een verzoek om den algemeenen uitgedrukten wil der natie. Hij doet dus een beroep op den koning:

» Heil ons! zegt hij, wij hebben een Koningaan. t hoofd, wiens moed alle beproeving heeft doorgestaan: op hem heeft het volk de oogen nu gericht, dat volk heeft hem goed en bloed ten offer gebracht, gelijk hij het bragt aan zijn volk. Hij de man der eeuw en dus van vooruitgang, zal de ervaring der geschiedenis wel niet langer meer verroekeloezen; hij zal zijn tijd, zijn uur begrijpen, en bij de zoo scherp uitgedrukte MEERDERHEID in 's lands vergaderzaal voor eene onvermijdelijke, onvervuld, onzakelijke GRONDWETSHERZIEPING, die het geen twijfel, of zij zal, ernstig, thans, ten sprake worden gebracht; immers, wij hebben bewezen, WAAROM.»

GRUKKLAND

In brieven uit München leest men: De hier ontvangeue brieven uit Athene van 21 Mei luiden zoo somber, dat men duidelijk bespeurt dat zij onder den eersten indruk van eene noodlottige tijding geschreven zijn. Die tijding is dan ook treurig genoeg. Deels tengevolge der omringing van de partijen bij de verkiezingen, deels en wel voornamelijk, tengevolge van de afwezig van een aantal ambtenaren, waartoe de tegenwoordige ministerie gemeend had te moeten gaan, was op verscheidene punten van het koninkrijk eenen openbaren opstand uitgebarsten. In deze omstandigheden zou men er met zekerheid op hebben mogen rekenen, dat de troepen, welke onmiddellijk tot onderdrukking van deze beweging afgezonden zijn, tot bereiking van dat doel zouden zamen zouden wezen; thans echter, men heeft beducht dat zij met de opstandelingen van zaken zouden maken. Zelfs te Athene boel men

bezetting meer ongerustheid dan vertrouwen in, ofschoon Kalergis aldaar eene betere krijgstuicht wist te handhaven, dan in de provincien het geval was, alwaar reeds sedert verscheidene weken door de troepen allerlei barbaarsigheden gepleegd werden.

ENGELAND

Het ministerieel blad de *Standard* behelst het volgende:

» Wij zijn in staat gesteld te melden, dat tot het bezoek van den keizer van Rusland aan dit land onverwijld besloten is, ten gevolge der openbaarheid, aan de nota van den prins van Joinville wegens den staat der zeemagt gegeven.

-- De beroemde Fransche schilder Horace Vernet is uit Parijs alhier aangekomen. Dat hij met eene geheime diplomatieke zending, en wel met het beproeven eener meerdere toenadering van den keizer van Rusland tot den koning der Franschen, belast zou zijn, vindt hier weinig geloof.

-- Sir Henry Hardinge, de nieuwe gouverneur-generaal van Indië is den 7 juni van hier vertrokken, om zich, over Boulogne, Parijs en Marseille, naar Malta, en verder over Alexandria, naar de plaats zijner bestemming te begeven.

-- Meer dan duizend schepen, die door de langdurige oostelijke winden teruggehouden waren, zijn op een en denzelfden dag het kanaal gepasseerd, om naar de Noord-Zee te stevenen.

-- De nationale vereeniging tot herroeping der unie heeft den 4 dezer weder eene vergadering gehouden, vóór het eindigen van welke het inkomen van bijna zes-en-twintig-honderd ponden sterling aan de nationale vereeniging werd aangekondigd, waaronder ongeveer duizend ponden sterling uit Amerika ontvangen.

-- *L'Ami de la Religion*, na op de twee gebeurtenissen, welke thans in Frankrijk de algemeene aandacht boeien, namelijk de komst van keizer Nikolaas te Londen, en de voornemens in Algérie te hebben gewezen, gaat in de volgende wijze voort:

Voor ons en voor alle Katholijken zijn het Ierland en dezelfde bewonderenswaardige O'Connell, welke het belangwekkendste schouwspel opleveren. Uit den kerker van Dublin schieten nog stralen, van dat levendig, vurig en edel geloof, hetwelk de ziel en het leven is van den bevrijder zijns zuchtenden vaderlands. Kunnen de feesten, de tochten, de kostbare maaltijden welke Londen ten toone spreidt, wel zoo veel belangstelling opwekken, als de volgende eenzoudige brief van O'Connell's aalmoezenier.

» Zoo even heb ik voor O'Connell in zijne oel de goddelijke geheimen opgedragen. Ik behoef u niet te zeggen, dat mijn hart met aandoening vervuld is, doch met eene aandoening, in welke noch droefheid, noch onbedelousheid gemengd is. Nooit heb ik den bevrijder in eene verhevener houding gezien, dan dezen morgen, toen hij, voor het altaar dat hij heeft vrij gemaakt, geboeid, lag nedergesneeld. Het was een grootscher schouwspel dan dat van den regtvaardigen, met den tegenspoed worstelende. Indien zij, die door alle middelen gepoogd hebben, zijnen ouderdom te vergaffen, zijne opperuijms berusting, op het oogenblik dat hij aan de tafel der Heeren zat, gezien hadden, zouden zij, ik zal niet zeggen, teleurgesteld zijn geweest, maar voor de eer aan 's menschen natuur, heb ik overtuigd, dat het hen zou berouwd hebben, als men als zamenweerder te hebben willen aanditlerken.

-- De *Times* wijdt een uitgebreid artikel aan den stand van zaken in het Algerynsche gebied, mogelijkheid van een oorlog tusschen Frankrijk en Marokko. Het voornaamste wat de Fransche heerschers in Afrika te merken (zegt het blad), is de nood om een strijdbaar volk te onderwerpen en dat uitgestrekt en woest gebied door het zwaard te beheeren. Deze oogmerken laten zich niet spoe-

dig door militaire overwinningen, hoe schitterend ook, bereiken, maar zij worden door een stelsel van volhardenden en bestookenden oorlog bevorderd, en het blijft de vraag of de volharding van Frankrijk, dan wel de veerkracht van de Afrikaansche inboorlingen het langste zal handhouden.

» De pogingen gedurende veertien jaren, door een leger van onstreeks 70,000 man geschraagd, hebben eigenlijk nog tot geene blijvende uitkomst geleid; en indien de Arabische stammen in staat zijn geweest, deze op ongeregelde wijs gevoerde vijandelijkheden, gedurende zoo langen tijd vol te houden, zonder dat hunne kracht er werkelijk door verslapt is, dan is het waarschijnlijk, dat zij met voordeel elke gelegenheid zullen te baat nemen, welke eene afleiding aan de Fransche legermagt kan geven, of die eene gelijktijdige beweging tegen de Franschen, van de gansche Muzelmansche bevolking tengevolge zou kunnen hebben.

» Zoo lang de Franschen nog slechts hunne tegenwoordige mate van twijfelachtig overwigt behouden, worden zij gestadig in een' nieuwen strijd gewikkeld, vóór dat zij op den grond, waarop zij staan, vasten voet hebben erlangd. Het stelsel van ongeregelde gevechten, hetwelk door de Arabieren wordt gevolgd, is bijzonder voor deze op zich zelf staande ontmoetingen geschikt; en, ofschoon de Fransche troepen zich op eene merkelijke wijze aan de hitte van oorlogen des vijands hebben gewend, zoo is het toch niet te ontkennen, dat de bijzondere regelen, die zij hier hebben moeten aannemen, de meerderheid van geregelde, boven ongeregelde troepen zeer verzwakt, en aan hunne regering in Algiers eenige van de voordeelen der adonsluiting ontnemt.

Het blad komt daarna tot de houding van Marokko, hetwelk van den beginne der vestiging van de Franschen in Algérie, Abdel-kader in het geheim, of meer opeentlijk, heeft gesteund, en dat nu een' zoogenaamden heiligen of geloofs oorlog op het oog heeft.

» Een oorlog met Marokko (vervolgt de *Times*) zou echter voor Frankrijk een groot onheil zijn, eene ramp, bijkans even gevaarlijk, hetzij de oorlog slaagt of faalt. En nogtans nu, of later, kan het niet missen of Frankrijk zal in den krijg gewikkeld worden; en in spijt van de alreeds door het Fransche volk gebrachte offers, tot behoud zijner veroveringen in Algérie, zijn zij slechts het begin van de uitgaven en eventuele verliezen, welke den Franschen daar wachten. Het keizerrijk Marokko telt eene bevolking van ongeveer tien millioen zielen, genoegzaam geheel uit de stoutste en dapperste der Mahomedaansche stammen bestaande. De keten van den atlas vormt den oostelijken grens van dit gebied, dat zich van het Fransche gewest van Oran tot Kaap Nocn, in de parallel der Kanarische eilanden uitstrekt. Zulk een land met een Europeesch leger te betreden, is alle hindernissen van natuur vergeten, welke een veld, met zijn vruchtbare boomen; luchtgestel, gebergte, onbekendheid met het land, slechte toevoer, de algemeene vijandigheid van een volk, dat door al de driften van stam en handaard wordt voortgedreven, zonder dat hiertegen enige der gewone voordeelen van den oorlog tegen over staan. Dit zulk een' strijd is niets te winnen; alles te dochten. De zege zou bijkans roemloos zijn, het voordeelig vredesverbond zonder waarborg, en de verkrijging van grondgebied slechts eene bron van verdere vorderingen van het moederland, en van nieuwe uitdrijvingen ten oorlog.

» Als men dit alles overwoegt, dan gelooven wij niet dat de Fransche regering onbedacht zulk een strijd zal aanvangen; of zelfs dat zij te spiedig een stelsel van aanvallenden oorlog tegen Marokko zal aannemen, maar de overgving van de bevelhebbers in het westelijke Fransche gebied kan dien oorlog reeds onvermijdbaar hebben gemaakt. Om dien evenwel te voorkomen, wordt er niet minder dan een leger en eene uitgave vereischt, die gelij-

zoude staan met de ontzagwekkende magt, welke bereids in de andere gedeelten van Noordelijk Afrika wordt ontwikkeld. De geschiedenis van zulke ondernemingen zal als het meest ongewone voorbeeld van slecht beleid tegen in onbedachtzame pogingen strekken, waarvan men sedert de kruistogten de herinnering heeft. En deze traden intusschen nog in het waardige licht van godsdienstige geestdrift; maar de hier bedoelde oorlogen hebben geene andere aanleiding en geene andere uitkomst, dan de koeling van de meest woeste krijgsmansdrift en het spillen van menschen bloed.

FRANKRIJK

PARIS 8 Junij. Ongeveer vijftienhonderd personen, industrielen, afgevaardigden, pairs, diplomaten hadden zich gisteren naar het door den koning, te Versailles, ter eere der nationale nijverheid gegeven feest begeven. Ten half zes ure waren de genoodigden in de groote zaal van het paleis bijeen. Tegen 7 ure werden de deuren der opera-zaal geopend. Ieder nam zonder onderscheid plaats. Men zag pairs van Frankrijk in het parterre, en werklieden in de eerste loges gezeten. De zaal door duizenden waskaarsen verlicht, leverde een verrukkend gezicht op en had het voorkomen van een betooverd paleis.

De koninklijke familie werd bij haar intreden met onbegrijpelijk gejuich en langherhaalde kusten van; leve de koning! leve de koningin! begroet.

De koning nam op het amphitheatre plaats; aan zijne zijden plaatsten zich de koningin, mevrouw Adelaide, de hertog van Nemours, de prins van Joinville, en de hertog van Montpensier. De prins de Ligne, de prins van Syracus en eenige andere bezetten den eersten rang. Dan volgden al de ministers, de maarschalk Soult uitgezonderd, de leden van de kamer der gedeputeerden en der pairs, de officieren van 's konings huis en eenige andere personen van aanzien.

Onmiddelijk na het intreden der koninklijke familie, is de tooneelvoorstelling door de leden der Italiaansche opera begonnen. Dezelve bestond uit twee bedrijven van *Oedipe à Colonne*, een bedrijf van *la Favorite*, en twee bedrijven van *la Muette*. De koning zelve gaf het sein tot toejuichingen.

In de tusschen bedrijven gingen de bedienden des konings met ververschingen rond.

Aller oogen waren op Z. M. gevestigd, die eene volmaakte gezondheid geniet, en zich gelukkig scheen te gevoelen in het midden van de vertegenwoordigers des arbeids en des vernufts.

(*Journal des Débats*.)

-- De kamer der pairs heeft de beraadslagingen over het wetsontwerp betrekkelijk de rekrutering van het leger, aangevangen. De generaal Desparre-Cubières drong er op nieuw op aan, dat Frankrijk voortaan een staand leger van vijfthonderd duizend man zou hebben; hij betoonde de noodzakelijkheid daarvan, en wilde, om dat te bewerkstelligen, de dienstjaren op negen stellen.

-- Het *Journal de Brest* behelst de volgende tijdingen uit Haiti: »Bijzondere brieven geven een afschrikwekkend tafereel van den tegenwoordigen toestand van onze voormalige kolonie St. Domingo. De stad Port-au-Prince is aan volslagen regeringeloosheid ten prooi. De helft der bevolking wil zich onder het beschermbeerschap van Frankrijk stellen, terwijl de andere helft zich daartegen met woede verzet. De negers zijn vreeselijk opgewonden; zij weigeren de betitting tegen Frankrijk aangegane schuld en protesten met de wapenen in de hand tegen de heerschappij der kleingroten. De president Herard zal gezworen zijn te sluiten en zich van een gezag te valdeuen, in hetwelk hij zich niet zal kunnen handhaven, zonder het land nog meer in verwoesting te brengen. De openbare

geen en ledig, en het is dus naar af te waar-
schijnlijk, dat de verschenen termijn van de
Frankrijk verschuldigde schadeoostelling niet zou
kunnen worden betaald. De depêches van den Fran-
schen koning zijn onderschept en voor de nieuw-
sijghheid van het algemeen blootgelegd. Een Fransch
matroos is veruord. In een woord, de wanorde is
te hoog gestegen, en de belangen onzer Fransche
landgenooten zijn zoo zeer in de waagschaal ge-
steld, dat de tusschenkomst der Fransche overhe-
den onvermijdelijk was geworden. De admiraal de
Rigny (die zich met eenige Fransche oorlogschepen
voor Haiti bevindt) had tot bescherming dier land-
genooten de noodige maatregelen genomen, doch
heeft met opzigt tot een tusschenkomst van Frank-
rijk in de inwendige zaken des lands niet durven
handelen, zonder daartoe vooraf door zijne rege-
ring gemagtigd te zijn. Het gebeurde met Taïti,
waarvan men op St. Domingo reeds onderrigt was,
heeft hem waarschijnlijk in zijn besluit versterkt.

-- De Fransche drukpers heeft gedurende het
jaar 1843, 210,101,600 vellen druks geleverd.

-- Ter beurze liep den 8 dezer het gerucht,
dat tot de expeditie naar Marokko stellig was be-
sloten, en dat reeds bevelen waren afgezonden om
troepen derwaarts te vervoeren.

NEDERLAND

EINDHOVEN 11 Mei. Gisteren en heden had
onze stad het genoegen van een luisterrijk schut-
terfeest te zien plaats grijpen. De sociëteit de *Har-*
monie had drie medailles uitgelooft. Eene zilveren-
medaille voor die schutterij, welke het meeste
punten zoude behalen, eene zilveren, voor de
daaropvolgende, en eene bronzen voor de verst
gekomen schutterij.

Het feest ving aan met eenen plegtigen optogt,
de muzik der Harmonie aan het hoofd, welke
sinds haar kort bestaan buitengewone vorderingen
gemaakt heeft, en nu reeds een uitmuntend goed
gehoel oplevert. De 17 aanwezige schutterijen werden
aan de deur der sociëteit ontvangen door eene
kommissie en de direktie, namens welke de heer
P. van Mierlo eene algemeen en welverdiend toe-
sprake redevocering hield.

De gouden medaille werd behaald door de
schutterij de *Oude Doelen* van Eindhoven, de zil-
veren door de schutterij van Oirschot, de bronzen
medaille, bestemd voor de verst gekomene schut-
terij, viel ten deel aan de schutterij de *Unie* van
's Bosch, welke van de vier gekonkurreerd hebbende
Bosche schutterijen, de meeste punten behaald had.
Na het uitreiken der eermetalen door den heer burge-
meester A. van de Noordijk, welke door redaver-
ingen en muziek werden angevoeld bood de socië-
teit, aan 150 genodigden, een overheerlijk kollation
aan, waarbij sprake gulteld, en broederlijke eens-
gezindheid tot laat in den nacht alle vreugde in
hooge mate opwonden. De feestliederen te deze
gelegenheid gemaakt, vonden verdienden bijval,
en zullen niet weinig bijdragen, om de gedachte-
nis van dit schoone feest te bestendigen.

Het verdient loffelijke vermelding, dat de heer
Sweerts de Landre, kamerheer honoraire van Z. M.
kapitein uit Nijmegen was overgekomen, om als
beschermheer der schutterij van Oirschot, het feest
luister bij te zetten.

De schutterij de *Oude Doelen* looft heden eene
zilveren en bronzen medaille uit. Dit feest zal plaats
hebben op de berg, en ispgelijks met eenen pleg-
tigen optogt der aanwezige schutterijen aanvangen.

EINDHOVEN 12 Junij. Het op heden in de
sociëteit de *Oude Doelen* plaats gehad hebbende
konkours, is de zilveren medaille behaald, door de
schutterij van Stratum en de bronzen door de
schutterij van Oirschot. Het ontbreekt om verdere
bijzonderheden van dit feest, hetwelk ook in
gepaste vreugden afgekoopen, mede te deelen.

'S BOSCH 13 Junij. Onder het schrijven dezes
trekken de leden der schutterij de *Unie*, benevens
daartoe uitgenoodigde kommissien der schut-

terijen *St. Sebastiaan* en *Alliance d'Union*, in negen
koetsen gezeten, met de banieren voorop, naar
Vught, om hunne broeders, die ook in de
laauweren van den te Eindhoven gevoerden
wedstrijd, gedeeld hebben, te gaan verwelkomen.
Onderscheidene ingezetenen hebben door het uit-
strekken van vlaggen, hunne belangstelling in de
door de *Unionisten* behaalde overwinning aan den
dag gelegd.

's GRAVENHAGE, den 10 Junij. Z. M. de Koning
en HH. KK. HH. de prinsen van Oranje en Alexan-
der zijn uit deze residentie naar Rotterdam ver-
trokken, om van daar den keizer van Rusland
per stoomjagt te gemoet te reizen. De keizer wordt
nog heden in deze hofstad verwacht.

-- In het Casino-gebouw dezer stad, is door
den jeugdigen beeldhouwer Francois van Donkers, van
's Bosch, een *Ecce Homo* van wit marmer ont-
toengesteld. Men zwaait den meesten lof toe aan
dit gewrocht des jongens kunstenaars, wien de
koninklijke school van beeldende-kunsten te 's Bosch,
trotich is onder het getal hare gewezen leerlingen
te mogen tellen. (Le Temps.)

ROTTERDAM den 10 Junij. Heden namiddag
ten drie uren keerde het koninklijk stoomjagt DE
LEEUW, aan boord waarvan zich Z. M. de Koning,
in den afgelopen nacht, omstreek half twaalf
ure, naar Hellevoetsluis had begeven, om den
keizer van Rusland aldaar op te wachten, aan
genoemde werf terug, onder het gebulder van
het geschut der op stroom liggende schepen, en
van de op de werf geplaatste batterij. De vorste-
lijkste personen werden door den heer Ver-Huël,
direkteur der marine enz., aan boord van het
stoomjagt ontvangen, stapte aan wal, onder de
muzik van het korps muzikanten der schutterij,
terwijl ook het korps mariniers aldaar geschaard
stond. Zonder eenig verwijl beklommen HH. MM.
de keizer en koning het gereed staande rijtuig,
en begaven zich naar de residentie.

-- Het is bekend, dat art. 374 van het weth. van
Nap. den minderjarige, die den onderdona van 18
jaren bereikt had, de vrijheid gaf om zonder toestem-
ming zijner ouders het vaderlijk huis te verlaten,
ten einde dienst te nemen in de legers van den
staat. Even bekend is het dat dit art. der Fransche
wet bij ons is vervangen door de bepaling van
art. 356 B. W., hetwelk aan ieder minderjarig
kind onvoorwaardelijk verbiedt het ouderlijk huis
zonder toestemming van zijne ouders te verlaten,
en van die der art. 1366, 1366, 1267 en 1522
B. O., die iedere overeenkomst, door een minder-
jarige gesloten, zonder toestemming van zijne
ouders of voogden, nietig verklaren. Het schijnt
dat het departement van oorlog desniettemin zich
bij voorbijkomende gerechtigd oordeelt om, op grond
van art. 171 der wet op de nationale milizie, van
8 jan. 1817 (Stk. n. 1), om minderjarige miliciens
voor een bepaald getal jaren, te onttrekken in de
staande armee, zonder toestemming van hunne ouders,
en wij vermenen, dat eene gewone weduwe
als *verreder*, en het onmogelijk om kostelooze
te procederen, den staat het gedagvaard voor
den hoogen raad, tot nietigverklaring eener dus-
danige overeenkomst naams den staat met haren
minderjarigen zoon, zonder hare voorkennis, ge-
sloten. (Weekb. van het Regt.)

ARNHEM den 8 Junij. Gisteren en alhier aan
het provinciale gouvernement aangebesteed geworden
de onderscheidene werken en leverancien ten dien-
ste van den Rijnspoorweg, welker gezamentlijke
aannemingsprijs bedraagt de som van f 168,000.

-- Men schrijft uit Groningen het volgende.
Sedert maant hadden wij slechts weinige dagen
waerop het regende, en zij die enkele buien die
zeer ongelijk gevallen, zodat het in sommige stre-
ken in twee maanden penoozzaam niet gevallen
heeft. Het koolzaai is voor een groot gedeelte
omgeploegd, en het overgeblevene staat nu dan,
voodat men geen vierde van een gewone gewas

kan verwachten. Ook de wintergranen beloven
algemeen eene kleine opbrengst, terwijl van de
zomervruchten nog weinig meer te zeggen is,
dat dat eenige meerdere regen reeds wenschelijk
en spoedig voor dezelve zeer noodzakelijk kan
worden, zoo als ook het geval is omtrent de
gras-hoollanden; ook voor de vele winter-graan-
gewassen zou de regen eene verkwikking zijn.

Mengelwerk.

GEBREKEN DER GRONDWET,

getrokken uit het vlugschrift:
EAL DE GRONDWETS-HERZIENING NU, EINDELIK, IN DE
TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL ERNSTIG
TER SPRAKE KOMEN?

*Het achterblijven van de noodzakelijke verbete-
ringen, dus weergolnde het onlangs nog in de
2de kamer, heeft eindelijk het staatsrecht, dat
eene nationale kracht moest uitmaken, kroonloos
gemaakt. Het is een voorwerp van algemeene mis-
achting en verguizing geworden, en de verbetering
er van eene nationale behoefte. Het gezonde oordeel
van het gehele volk heft, maar éénen kreet, als uit
éenen mond dan. Al de organen der onafhankelijke
drukkers herhalen die stem. Alle standen der maat-
schappij zijn het eens omtrent deze éene zaak: de
redding van Nederland moet uitgaan van de her-
ziening onzer staats-instellingen.*

Immers, de magt des konings, is zij niet aan
kluis toegegeven door het gemis van het regt, om
de kamer te ontbinden? Staat niet die onontbindbare
vertegenwoordiging als het ware tegenover den
koning?

Is niet daardoor de koninklijke magt in Neder-
land kleiner en geringer, dan in andere landen,
waar de koning het regt heeft een beroep op het
volk te doen?

Bevindt de vorst, bij eene botsing tusschen re-
gering en vertegenwoordiging, zich niet in de
noodzakelijkheid, om den wil der meerderheid te
volgen, en is dit bevordering van het gemeene
overleg? Zal niet de regering, tegenover de tweede
kamer gesteld, die gelijk dikwerf bleek, soms on-
gezind is, om met de regering eenstemmig te
handelen, al hare maatregelen zien afstuiten op
de weêrstandbiedende kracht dier kamer?

Is niet aan den anderen kant de magt des volks,
zijn aandeel in het bestuur, gefnuikt en gebrei-
feld door het gemis eener doelmatige verkiezing?

Kan onder een zuiver begrip van kiesregt ver-
staan worden de uitspraak van eenige permanente
ligchamen, en zal deze dan een ware weerkant der
openbare meening kunnen opleveren?

Is het voor de regering, zoo als het is, moge-
lijk, om zich van het geboden der natie, van de
uitdrukking van het algemeen verlangen, te over-
tuigen, wanneer zij zich gesteld vindt in aanra-
king met eene vergadering, die geen wortel in de
natie heeft, en omtrent welke beslissing
de magt des volks heeft, om een beroep op het
volk te doen?

Vindt niet in het bestaande verkiezingstelsel het
provincialisme ruimschoots voedsel, en is het
die verdere kweeking de tijd niet weder kunnen
gebaren worden, dat het Sticht en de tegen-
overstaander zullen staan als vijanden, kampio-
nen, ook op wraak en overheersching?

Werd niet de vertegenwoordiging, uit ieder
provincie afgevaardigd, maar door een en het-
zelfde kieskollegie verkozen, zodat het afstem-
men der tweede kamer in de hand is van één
die zich van de meerderheid der staten vergade-
ring meester maakt?

Het aandeel van het volk van Nederland in de
keuze der nationale vertegenwoordiging is niet
meer dan een schaduwbeeld. Ten aanzien der ste-
den zijn de gekke instellingen omtrent
kiesregt nog verslimmerd, doordien die kieskol-

legien *blijvende* lichamen zijn, terwijl het immers uitgemaakt zeker is, dat bij elk dergelijk lichaam de gelegenheid tot kuiperij wijd open staat.

Is er bij eene konstitutionele regering, gelijk de onze, wel zelfstandige eenheid, kracht en waardigheid, mogelijk, zonder een MINISTERIE, verantwoordelijk voor al de regeeringsdaden?

Kan de werking van de kroon en van de verteenwoordiging op het ministerie anders plaats hebben dan met een kollektief ministerie? en is het mogelijk tot eene zuinige huishouding te geraken, zonder dat het gansche ministerie door een en denzelfden geest bestuurd wordt, en een *elk* stelsel aankleeft? Wordt niet de vorst zonder ministerie er aan blootgesteld, om als de bewerker van alle nadeelige maatregelen en regeeringsdaden te worden beschouwd?

Behoort er niet eene inwerking te bestaan van den koning op het ministerie, die niet van haarzaam voor den staat zijn kan, doch die niet is in te voeren bij een onverantwoordelijk ministerie? en behoort het nut wel bevestigd te worden van eene gelijke werking der verteenwoordiging op het ministerie en omgekeerd?

Hebben de bepalingen der grondwet, omtrent het beheer onzer financiers, zoo wel in de Overzeesche bezittingen als hier te lande niet dringend verbetering noodig?

Zal aan art. 59 steeds de uitlegging klevan, dat het opperbestuur, daar vermeld, zoodanig moet worden verstaan, dat de wetgevende magt in Nederland *vreed* zal blijven aan dit onderwerp? of is het niet veeleer eene behoefte, dat de koloniën zullen worden gesteld onder bijzondere wetten, te maken door den koning in gemeen overleg met de staten-generaal? — Indien men loch aan de staten-generaal de noodige kennis en wetenschap in koloniale zaken ontzegt, zal men dan niet onwillekeurig vragen: van waar de regering hare wetenschap op dit stuk ontleent? en wordt dit voorwendsel van gebrek aan wetenschap niet des te onaannemelijker en verdacht, als men in Frankrijk in een bepaalden, in Engeland in den nitgestrektesten zin, de wetgeving over de koloniën in de kamers en het parlement ziet uitoefenen, terwijl in vroegere tijden en onder het bestaan der Oost-Indische kompaanie, onze voorouders deze gewesten tot een dadelijk onderwerp hunner zorgen in het vaderland hebben gesteld, en het be-

wind er over *hier te lande* hebben gevoerd? — Bestond er niet bij al de grondwetten na 1795 in Nederland eene konstitutionele afbaking van hetgeen noemens *de D. I.* bezittingen tot de wetgevende magt behoorde, en het zelfs de konstitutie door Lodewijk Napoleon, met voorkennis nog wel van den keizer, alhier uitgevaardigd, de bepaling der regering van de Hollandsche koloniën, niet over aan de wetgevende magt? — Is opperbestuur dan *oppermagt*, geeft opperbestuur dan uitsluitende wetgevende magt, onbepaalde beschikking over de geldmiddelen, zonder afdoende verantwoording? — Indien onze volkplantingen zijn, gelijk in waarheid het geval is, bezittingen van het rijk, waarvan de inkomsten het moederland toebehooren, dan volgt daaruit onmiskenbaar de verplichting van het opperbestuur of opperbeheer, om van het beheer der inkomsten verantwoording te geven aan de wetgevende magt van het moederland. — En, bovendien, wetten waarborg beval de in 1840 gemaakte bijvoeging, houdende: dat van de staten-generaal zullen worden medegedeeld de laatste ingekomen staten van ontvangsten en uitgaven der volkplantingen, en dat het gebruik van het batig slot, beschikbaar en behoefte van het moederland, bij de wet zal worden geregeld? — Wordt niet daardoor het koloniale budget eindelijk van de verantwoording der staten-generaal onttrokken? Wordt er niet zoodoende ontvangen en uitbetaald, ten gunste van de koloniën, terwijl men het batig slot, wat men eene jaar zal achten tot behoefte van het moederland beschikbaar te stellen?

Rekening zal afleggen, en er bij de wet goedgevatig over beschikken. Maar, komt men hiertoe eeneen *alhoewel* verder? Bestaat er hiertoe enige waarborg, dat de gelden der Overzeesche bezittingen op eene *doelmatige* wijze worden besteed, en dat het *wezenlijk* batig slot ten voordeele van het moederland zal worden aangewend? Neen: eerst, waar de toestemming der middelen vereischt is, daar zal de rekening der uitgaven iets kunnen teekenen.

Deze slotbepaling van art. 59 dient juist, om de verantwoordig dieer inkomsten aan de staten-generaal te kunnen doen omlhouden, men leidt immers uit eene bloote mededeeling der staten van ontvangsten en uitgaven en beschikbaarheid van het batig slot, zonder meer, voegelijk af, dat al het overige de kamer niet aangaat, dewijl toch de grondwet niets verder voorschrijft. — En, wat wij hier zeggen, heeft zich ook in waarheid bevestigd, bij de laatste *afwijking* over het eilde hoofdstuk der begroting van koloniën. Toen werd door de staten-generaal met koloniën gezegd: dat in art. 59 der grondwet ontbreekt het beheer der Overzeesche bezittingen, het *autokratisch* principe is aangenomen, dat de grondwet zeer wijslyk heeft gewild, dat het bestuur der koloniën ten opzichte van de instellingen, des moederlands, zich zou bevinden in een *exceptienelen* toestand, enz. Wij willen hier alleen nog maar bijvoegen, dat het hoofdstuk der begroting voor dat departement, waaraan slechts acht leden, op grond van hoofdbezwaren, kunne stem hebben geweigerd, door de meerderheid is aangenomen, doch onder *duidelijke* verklaring van submissie, dat zij zich niet konden vereenen met het *gevoelen* van den minister, dat in art. 59 een *autokratisch* beginsel zou gelegen zijn.

Treft men ook de bepalingen in onze grondwet aan, dat dezelfde *wetgevende* staatsmagt, die de begroting vaststelt, mede de rekening het gevolg der begroting, (bij eene Wet moet regalen). Neem Bij de grondwet, van 1815, werd in art. 128, gezegd: de koning doet jaarlijks aan de staten-generaal een uitvoerig verslag geven van het gebruik der geldmiddelen. — In 1840 werd dit artikel met de volgende bijvoeging veranderd: de ontvangsten en uitgaven van ieder afzonderlijk departement, door de algemeene rekenkamer, afzonderlijk, wordt de alzoo afgesloten rekening, die zoo wel de ontvangsten als de uitgaven moet bevatten, jaarlijks aan de staten-generaal medegedeeld. — Indien nu eene begroting niet anders is dan een *raming* van verbondelijke behoeften, dan zal voorzeker, eerst het onderzoek naar de besteding de wezenlijke behoefte doen kennen. Dat onderzoek is het werk der rekenkamer (art. 202 der grondwet van 1815, en 200 der in 1840 gewijzigde grondwet). Zij onderzoekt of de uitgave met de toegestane som van de begroting overeenkomt; zij certificeert als het ware de uitgave, maar de *controle* of uitgave goed of noodig was, is aan de staten-generaal niet gegeven; en ziedaar alzo door onze grondwet de middelen vrijgelaten tot het doen van uitgaven uit staats schatkist, zonder dat men de verantwoording van het gebruik dieer ontvangsten kan vorderen. *Le véritable budget*, zegt men in Frankrijk, *c'est la loi des comptes*. — De staten-generaal, zegt de heer THORBECKE, kunnen nu eerst *behoefte* bij iedere post eischen wat er voor besteed is, en zoodoende de uitgave te weeg bringe werd; zij laten dan de *behoefte* heraanwerpen gade; het *onderzoek* der behoeften, die in het ontwerp van rekenwet zijn zaamgetrokken, is de proef op de som, de toets of men tergt toestand, en zoodoende de ritsnoer voor het verdrag.

Advertentien.

Verpachting

Van den **Hemelrijkschen Waard** onder Oijen en het **Hubertspiering-waardje** onder Lithoijen, op Donderdag den 2de Julij 1844, des morgens ten 10 ure, aan de Drie Lutten te Oijen.

Al degene, die hijs te varen *er* in de ben van C. J. THUISSENS, *lant* employeerd bij het Prov. Gouvernement van N. B. worden verzocht hiervan kennis te geven te Oijen aan den heer BOBBIUS, in de *Schouwburg*, te Oijen, vóór

J. HEIJENEN
GEZIGTKUNDIGE en HOEVEYE,
RANCIER, zal den 13 tot en met
Maandag den 17 dezer, te spreken zijn in het
Lugement de **Goouden Leeuw**, bij den Heer
GHEVADIER, 21. Hij zal trachten, het bekeken
van de *oogen*, een schadelijk te sochert gesto-
pene GLAZEN, zooveel mogelijk, te doen vernieu-
men; het is ontengelyk, dat regelma-
tig geslepen OOGGLAZEN, wezenlyk nuttige
hulpmiddelen zijn, zoowel voor kortzigtige
als in jaren gevorderde, zwaarte en
eene *nog*baars zijn, dezelve zeer schadelijk,
wanneer zij niet met de meeste voorzichtig-
en niet overeenkomstig den toestand des ge-
zigts gebezigd worden; men beschouwe welke
trekrijge gevolgen er uit kunnen ontstaan,
zonder zekerheid van middelen op het stel.
Hij noodigt daarom allen, die lijden van
en hulp verlangende, op het vriendeljkste
uit, om op gemelde dagen, heim met de bly-
ken van derzelve vertrouwen te vereeren.
Tot datzelve einde zal hij zich te Ny-
megen bevinden, bij den Heer DOKTER, Top-
Dingsdag den 18 tot en met Vrijdag den
20 dezer, 1844.

BERIGT

HEEREN AANNEMERS, BOUWMEESTERS,
Mr. STEENHOEWERS, FABRIKANTEN enz.

C. MINNE te s Bosch, zaakgelastigde van den Heer
Graaf DE BERLAJMONI te *Flord* bij Luik
heeft de eer per de te bevestigd dat hij hem
zijn te beveligen alte soorten van gezaagde en
ongezaagde HARDSTEENEN,
DORPELS, ZERKEN, PLATEN, PLANT-
VUIZEN, GOOTSSTEENEN, enz. en vanden
zijn bij denzelve uit de gecreneerde IJERFA-
BRIJK te Ougree bij Luik, te bekomen
STOOMWERKTUIGEN en STOOMKETELS,
alsmede *RETELLEN* van geslagen Plakster
BROUWERIJEN, ZEEZAKEN, enz.

Grainmarkt van 's Hertogenbosch

van Vrijdag en Zaterdag, den
7de en 8ste Julij 1844.

Rogge, Boekweit en Haver, bestond uit weinig
aanvoer, de handel bepaalde zich tot *be-*
nodigden; waartoe Rogge en Boekweit
hooger als afgaans het navolgende in haterij
vorden per Nederlandsch, mud, als:

ROGGE	5.10	5.55
BOEKWEIT	5.35	5.40
HAYER (geringe soort)	2.10	2.00

Presumtief waardelap van
ROGGE van 68, N. P. f 5.40, van 70, N. P. f 5.50
BOEKW. 68, " " - 4.90, " 69 " - 5.30
HAYER 40, " " - 2.20, " 45, " " - 2.00

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de
zetting van het brood op Woensdag den 5de dezer
is geschied f 5.21, de *brood* is
De Nederlandse ponden Roggebrood 20 f 1.50
Nederlandsch pond Boter f 0.40 a f 0.52

De zetting van het Tarwe-Brood, *ziedaer*
geregeld naar de Prijs-Kourant der *De*
 Rotterdam, welke is hijs: vijgt *Den*
H. N. de TARWE. Prijs Middel *den*
Nijwe Zeeuws, Overin, en Kad. 1843 f 8.00 a f 8.20
Nij en Kleefische, 1843, middelmarkt - 8.15
Kleefische en Hooglandische, 1843.

EENHOVEN, den 4de Julij 1844, de
De Prijs van Graan zijn heder alhier
ROGGE het Ned. mud f 5.50 a f 5.55
BOEKWEIT " " " " f 5.30 a f 5.35
HAYER " " " " f 2.00 a f 2.10
Het Nederlands pond Roggebrood f 1.50 a f 1.55
Nederlandsch pond Boter f 0.40 a f 0.52

BEURS VAN AMSTERDAM
Nederd, Maandag 10 Julij 1844
Wils 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 1844
N. B. 100 f 100, 102, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120
Gedr. A. M. van NOON